

42

“paraboles
de mon cœur
schotelantenne
van mijn hart

une histoire de rencontres –
een ontmoetingsverhaal

NPaRN
éditions

Bruxelles.

Commune de Schaerbeek.
Quartier de la Cage aux Ours.

C'est au printemps 2010 que sont apparues les premières paraboles décorées sur les toits du quartier dans le cadre du contrat de quartier Navez-Portaels. Ces grandes oreilles ont littéralement fleuri, rapidement adoptées par les habitants. Une fête a marqué le coup, un dimanche, entre ballons et majorettes colorées. Aux premières interrogations – mais qu'est-ce que c'est ? à quoi ça sert ? pourquoi ils ont fait ça ? – ont succédé les commentaires – j'aime bien ce motif ! c'est trop bizarre ! moi aussi j'aimerais participer ! Alors une seconde vague de paraboles est apparue à l'automne 2011, une nouvelle fête a rassemblé les habitants et les curieux. Au total, les toits du quartier se sont parés de quarante-deux antennes qui ne passent pas inaperçues pour ceux qui prennent

la peine de lever le nez. Quarante-deux messages personnels livrés au regard de tous. Un dialogue insolite et inattendu qui raconte la multiculturalité du quartier. Une petite part de soi partagée l'air de rien.

En deux ans, l'artiste Julien Celdran et notre association ont tissé des liens chaleureux avec les habitants, donnant à voir une autre image du quartier, à l'intérieur et à l'extérieur. Cette aventure restera ancrée dans nos têtes et dans nos cœurs.

Patrimoine à roulettes

Patrimoine à roulettes est une équipe pluridisciplinaire et passionnée qui utilise l'art, le patrimoine et l'environnement urbain comme outils de découverte de soi et des autres. www.patrimoinearoulettes.be

Brussel.

Gemeente Schaarbeek.
Wijk Berenkuil.

In het voorjaar van 2010 verschenen de eerste versierde schotelantennes op de daken van de wijk in het kader van het 'wijkcontract Navez-Portaels'. Die grote oren namen letterlijk een hoge vlucht en werden al snel in het hart gesloten door de bewoners. Om dat te vieren, kwam er een feest, op een zondag, met kleurrijke ballonnen en majoretten. Na de eerste vragen – Wat is dat toch allemaal? Waar is dat goed voor? Waarom hebben ze dat gedaan? – volgden de commentaren – Dat vind ik een mooi motief! Te gek! Daar zou ik ook graag aan meedoen! Toen er in het najaar van 2011 een tweede golf schotelantennes verscheen, was er opnieuw een feest voor de bewoners en andere nieuwsgierigen. In totaal zijn de daken van de wijk nu getooid met tweeënveertig schotelantennes, die niet onopgemerkt blijven voor mensen die de moeite nemen om hun hals te strekken. Tweeënveertig persoonlijke

boodschappen bestemd voor de ogen van iedereen. Een ongebruikelijke en onverwachte dialoog die vertelt over de multiculturaliteit van de wijk. Een klein deeltje van zichzelf, gedeeld alsof het niets is.

Op twee jaar tijd hebben de kunstenaar Julien Celdran en onze vereniging hartelijke banden gesmeed met de bewoners, waardoor een ander beeld van de wijk zichtbaar is geworden, zowel naar binnen als naar buiten toe. Dit avontuur zal een bijzondere plaats blijven innemen in ons hoofd en in ons hart.

Patrimoine à roulettes

'Patrimoine à roulettes' is een multidisciplinair en enthousiast team dat gebruik maakt van kunst, erfgoed en de stedelijke omgeving als middel om zichzelf en de anderen te leren kennen. www.patrimoinearoulettes.be

La démarche de Julien

« Mon travail de décoration des antennes paraboliques est en réalité un travail de personnalisation. Il est important pour moi de pouvoir créer un motif qui soit unique et qui corresponde bien à la personne pour laquelle je travaille.

C'est dans ce but que j'ai établi une règle très simple : les habitants du quartier qui veulent que j'intervienne sur leur parabole doivent me fournir comme modèle un motif décoratif présent dans leur intérieur. Il peut s'agir de toutes sortes de choses : un tissu, de la vaisselle, un bijou, un papier peint, du carrelage, un bibelot... Ce qui m'intéresse en travaillant selon cette règle, c'est que l'habitant se dévoile à travers quelque chose qu'il aime. Il s'agit de son goût et non du mien. Chacun donne au motif la valeur qu'il souhaite, qu'il soit simplement ornemental ou qu'il tienne lieu d'emblème.

Comme la Cage aux Ours est un quartier d'immigration, le motif peut faire référence à la culture d'origine, ou au contraire pas du tout. Mon but est de donner à voir dans l'espace public la diversité et la singularité des habitants du quartier. Par ailleurs, ce travail constitue une réponse positive à un problème que les pouvoirs publics considèrent comme une nuisance visuelle : la parabole. Les décorer permet de renverser ces récepteurs en autant d'émetteurs de signes de richesse culturelle. »

Julien Celdran travaille depuis 1998 dans l'espace urbain afin d'être au plus près des gens, de leur vie et de leur histoire qui l'inspirent. Le projet des paraboles a été créé la première fois lors d'une résidence à Bourges en 2003 avec l'association Bandits-Mages. Installé à Bruxelles depuis 2002, Julien a été sollicité par Patrimoine à roulettes pour poursuivre l'expérience et développer sa démarche. <http://julienceldran.free.fr>

Zo ging Julien te werk

"Het werk dat ik heb verricht om de schotelantennes te versieren, is eigenlijk een vorm van personalisering. Het is voor mij belangrijk om een motief te kunnen creëren dat uniek is en dat goed past bij de persoon voor wie ik werk.

Daarom heb ik een heel eenvoudige regel opgesteld: de inwoners van de wijk die willen dat ik hun schotelantenne onder handen neem, moeten mij als model een decoratief motief bezorgen dat aanwezig is in hun interieur. Het kan gaan om allerlei zaken: een stuk stof, vaatwerk, een sieraad, behangpapier, een tegel, een snuisterijtje... Wanneer ik volgens deze regel werk, hoop ik dat de inwoner zich bloot geeft door middel van iets waar hij van houdt. Het gaat om zijn smaak en niet om de mijne. Iedereen geeft aan het motief de waarde die hij wil, ongeacht of die zuiver decoratief is of als symbool fungert.

Omdat de 'Berenkuil' een migrantenwijk is, kan het motief verwijzen naar de cultuur van herkomst of net helemaal niet. Het is mijn bedoeling om in de publieke ruimte de diversiteit en de unieke aard van de wijkbewoners te laten zien. Dit werk vormt trouwens een positief antwoord voor een probleem: de overheid beschouwt de schotelantennes als visuele hinder. Door ze te versieren, zetten we deze ontvangers om in zenders van culturele rijkdom."

Julien Celdran is sinds 1998 actief in de stedelijke omgeving. Hiermee wil hij zo dicht mogelijk bij de mensen komen, maar ook bij hun leven en hun geschiedenis. Het schotelantennesproject werd een eerste keer uitgewerkt in 2003 tijdens een residentie in Bourges met Bandits-Mages. Julien woont sinds 2002 in Brussel. De vereniging 'Patrimoine à roulettes' vroeg hem om het experiment voort te zetten en zijn initiatief verder te ontwikkelen. <http://julienceldran.free.fr>

La présence de Claire-Hélène

« Premier défi, convaincre les habitants du quartier : l'opération est gratuite vous savez, bien entendu le décor placé sur l'antenne n'entravera pas la qualité de la réception, c'est joli vous ne trouvez pas, et puis chaque modèle est unique... Nous arpentons le quartier, en journée et en soirée, nous déambulons sur le marché. Petit à petit les visages deviennent familiers, la curiosité pointe le bout de son nez. Les portes s'ouvrent, les sourires se font accueillants. Au fil des semaines et des mois, nous avons nos petites habitudes, nos points d'ancre, nos ambassadeurs dans le quartier. Un geste de la main, un hochement de tête, un regard souriant, nous sommes remerciés à chaque étape de cette longue aventure, en toute simplicité. »

Claire-Hélène Blanquet fait partie de l'équipe de Patrimoine à roulettes depuis ses débuts. Archéologue, passionnée par les mégalithes et la Bretagne, elle s'est éprise de la Cage aux Ours et de ses habitants. On la surnomme désormais Mamy Ours.

Antenne poétique en cinq étapes

01. Un rendez-vous est fixé entre le propriétaire de l'antenne, Julien et Patrimoine à roulettes. C'est lors de ce rendez-vous que l'on discute des modèles de motifs. Des photos sont prises par l'artiste.
02. Julien crée ensuite une traduction informatique du motif adaptée à la forme ovale de l'antenne, à la matière, aux couleurs, mais aussi à la technique de découpe puis de pose des adhésifs.
03. Quatre à huit variantes de dessins sont alors présentées au commanditaire qui choisit la version qui lui plaît le plus tout en discutant avec Julien.
04. L'artiste lance la réalisation du motif sélectionné. Le découpage des adhésifs est confié à une firme spécialisée.
05. Le grand jour arrive : Julien grimpe en toiture pour coller les adhésifs sur la parabole, un travail périlleux qui peut prendre plusieurs heures.
L'antenne diffuse désormais son message visuel jour et nuit et par tous temps.

De aanwezigheid van Claire-Hélène

“De eerste uitdaging bestond erin de inwoners van de wijk te overtuigen: het is gratis, hoor, natuurlijk zal de decoratie op uw antenne de kwaliteit van de ontvangst niet belemmeren, vindt u het niet mooi, en elk model is toch uniek... Wij doorkruisen de wijk, overdag en 's avonds, wij wandelen rond op de markt. Geleidelijk aan zie je vertrouwde gezichten, nieuwsgierigheid steekt de kop op. Deuren gaan open, je wordt verwelkomd met een glimlach. Na verloop van weken en maanden hebben we onze gewoonten ontwikkeld, we hebben onze ankerpunten, onze ambassadeurs in de wijk. Met een handgebaar, een hoofdknik, een lachende blik kunnen we bij elke stap van dit lange avontuur op een heel eenvoudige manier op een bedanking rekenen.

Claire-Hélène Blanquet maakt al van bij het begin deel uit van het team van 'Patrimoine à roulettes'. Zij is archeoloog en bijzonder geboeid door de megalieten in Bretagne. Ze is dol op de Berenkooi en de bewoners van de wijk. Voortaan wordt ze daar Mama Beer genoemd.

Parabolens van mijn hart in vijf stappen

01. Er wordt een afspraak gemaakt tussen de eigenaar van de antenne, Julien en 'Patrimoine à roulettes'. Tijdens die ontmoeting bespreken zij de modellen van de motieven. De kunstenaar neemt enkele foto's.
02. Vervolgens maakt Julien een digitale vertaling van het motief, aangepast aan de ovale vorm van de antenne, aan het materiaal, de kleuren en ook aan de techniek van het knippen en het aanbrengen van de zelfklevers.
03. Vier tot acht verschillende tekeningen worden daarna aan de opdrachtgevers voorgesteld, die in overleg met Julien de versie kiezen die hen het best bevalt.
04. De kunstenaar begint met de uitvoering van het gekozen motief. Het uitknippen van de zelfklevers wordt toevertrouwd aan een gespecialiseerde firma.
05. Als de grote dag aangebroken is, klimt Julien op het dak om de zelfklevers op de schotelantenne te kleven. Dat is een gevaarlijk werk dat enkele uren in beslag kan nemen.’

Voortaan verspreidt de antenne haar visuele boodschap zowel overdag als 's nachts en in alle weeromstandigheden.

Les portraits de Manuel

« Je me laisse imprégner des lieux, j'entre dans un dialogue, toute confiance partagée, je prends une photo... le voyage peut commencer. »

Manuel Lauti

<http://lauti.photo.over-blog.com/>

Manuel Lauti a vécu son reportage comme un voyage, de son monde à lui à la découverte d'hommes et de femmes, de familles qui lui ont ouvert leur porte, l'ont invité à pénétrer dans leur univers, leur lieu de vie.

De ces rencontres éphémères subsistent des portraits, images frontales, essentielles dans leur simplicité, qui expriment de manière immédiatement perceptible le dialogue, une bienveillance réciproque, mais aussi le plaisir et la fierté d'une aventure partagée.

Aux regards directs, aux sourires chaleureux et au langage des gestes font écho l'environnement. Des correspondances se créent avec l'espace de vie choisi, la part d'intimité proche ou plus distante que chacun a accepté de dévoiler, comme un peu de soi-même : du vêtement porté ce jour-là au décor d'une chambre, des étoffes colorées d'un rideau ou d'un tapis au mur qu'anime la photo ou l'ombre d'un être cher, autant de détails qui sont la marque d'une identité et d'une richesse culturelles dont les paraboles décorées, juchées sur le toit ou arrimées aux murs, sont en quelque sorte l'émetteur.

De portretten van Manuel

“ Ik laat de plekken diep tot me doordringen, ik ga een dialoog aan, in volle vertrouwen, ik neem een foto... en de reis kan beginnen.”

Manuel Lauti

<http://lauti.photo.over-blog.com/>

Manuel Lauti beleefde zijn reportage als een reis. Vanuit zijn wereld trok hij op ontdekking naar mannen en vrouwen, naar gezinnen die hun deur voor hem openden, die hem uitnodigden in hun wereld, in de plaats waar ze wonen en leven.

Deze kortstondige ontmoetingen werden vastgelegd in portretten, frontale beelden, krachtig in hun eenvoud. Ze drukken, in een oogopslag zichtbaar, de dialoog uit, de wederzijdse welwillendheid, maar ook het plezier en de trots van het gezamelijk avontuur.

De open blik, de warme glimlach, de hartelijke gebaren weerspiegelen zich in de omgeving. Er ontstaan verbanden met de gekozen leefruimte, met de mate van intimiteit die ieder verkoos om prijs te geven: van het kledingstuk dat ze die dag droegen tot de inrichting van een kamer, van de gekleurde stof van een gordijn tot een wandtapijt die op een foto figureert de schaduw van een geliefde. Zoveel details die verbonden zijn met identiteit, met culturele rijkdom en waarvan de versierde schotelantennes die op een dak tronen of aan een muur prijken, voor een stuk het verhaal vertellen.

Les paysages de Samuel

« La question est alors quand faire cette pause? Les paraboles deviennent ainsi non pas l'élément central des photos, mais le "verrou" de ce que je voulais voir... »

Samuel Coomans

De loin en loin, de proche en proche... les photographies de Samuel Coomans montrent une ville bavarde, une jungle urbaine où s'entremêlent volumes, matières, couleurs, structures, enseignes.

Pour réaliser ce reportage, Samuel a parcouru le quartier afin de trouver non pas l'endroit idéal mais un point de vue: fenêtre, jardin, intérieur d'îlot, place publique d'où se laissait « entrevoir » l'une ou l'autre de ces paraboles. Un premier balayage, une vision lointaine révèle un espace encombré où se multiplient les signes urbains sans distinction aucune.

Les innombrables perspectives semblent affoler l'objectif et rendre impossible, ou en tout cas périlleuse, la mission de capturer les paraboles décorées. Dans un même temps, les images condensent les regards de tous ceux qui habitent ces espaces, elles s'approprient leur territoire et en interrogent la complexité.

Petit à petit, l'objectif se fait plus précis, plus sélectif, il déblaie le terrain; laissant derrière lui le trop abondant, il se rapproche du point focal sans pour autant l'exclure de son cadre le plus proche.

De landschappen van Samuel

“ De hamvraag is dan wanneer te stoppen? Zo worden de schotelantennes niet enkel het centrale element op de foto, maar de 'hindernis' van wat ik wou zien... ”

Samuel Coomans

De foto's van Samuel Coomans laten een bezige stad zien, een jungle met een wirwar van volumes, materialen, kleuren, structuren en uithangborden.

Voor deze reportage doorkruiste Samuel de buurt. Niet om de ideale plek te zoeken, wel om goede perspectieven te vinden: een raam, een tuin, een open plekje tussen een huizenblok, een plein van waar de een of de andere schotelantenne zich liet ontdekken.

Bij een eerste aftastende blik, een zicht vanuit de verte, ontwaren we enkel een overvolle ruimte, met een veelvoud aan tekens die zich zonder onderscheid aan ons opdringen.

De talloze perspectieven lijken de lens wel gek te maken en het doel om de versierde schotelantennes te vatten bijna onmogelijk of in elk geval een hachelijke onderneming.

Toch vatten de beelden de blikken van de bewoners van de plaatsen, ze veroveren het terrein en stellen vragen bij de complexiteit ervan.

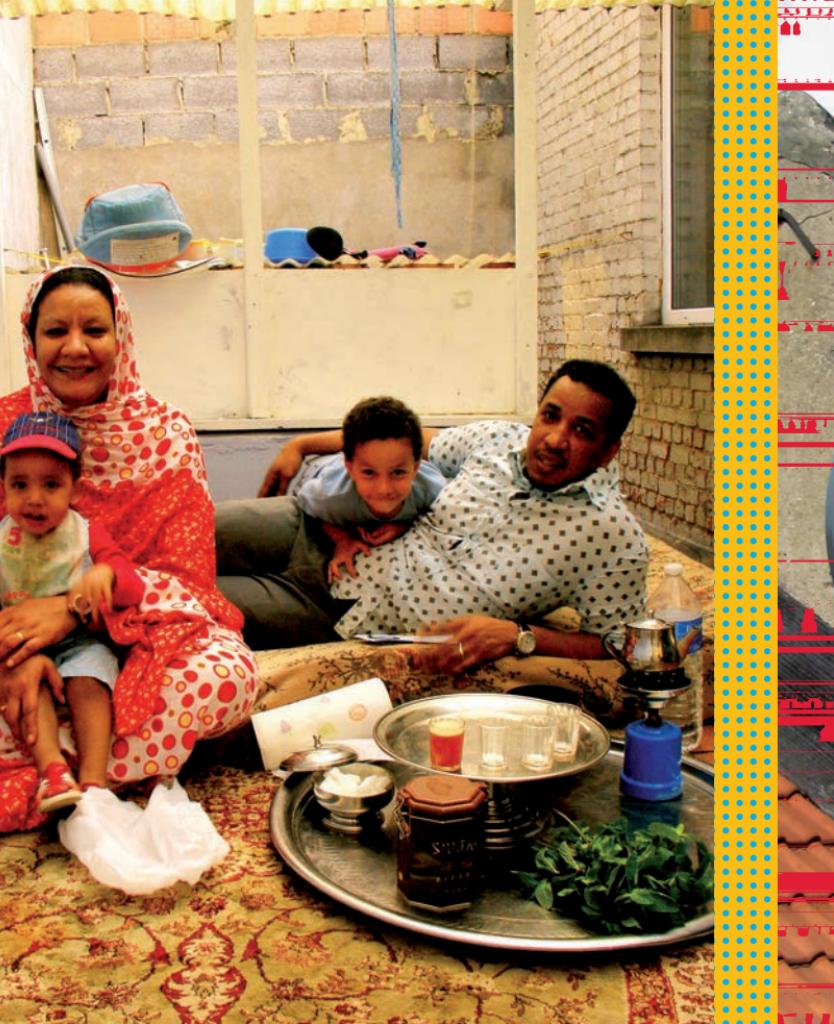
Stukje bij beetje stelt de lens zich scherp, selecteert ze, maakt ze het terrein vrij; wat overbodig is, wordt achterwege gelaten, ze nadert het focuspunt, zonder het echter los te maken van zijn directe kader.

01+02

“

Ahmed et Ainina ont très vite fait référence à leurs origines mauritanienes et m'ont montré une profusion d'objets d'artisanat qu'ils avaient ramené d'un récent voyage au pays. J'ai travaillé à partir de coussins en cuir décorés à la main.

Ahmed en Ainina verwezen al heel snel naar hun Mauritanaanse herkomst en toonden mij een overvloed aan artisanaat dat ze onlangs hadden meegebracht van een reis naar hun land. Ik heb gewerkt op basis van met de hand versierde lederen kussens.

03+04

Monsieur et Madame Ba sont mauritaniens. Monsieur Ba nous a montré l'un de ses magnifiques boubous au motif dissymétrique brodé à la main. La seconde antenne représente les mains de leur fille décorées au henné dans un style spécifique à la Mauritanie. Le jour de l'inauguration, Monsieur Ba a offert le thé traditionnel mauritanien en trois services.

Meneer en mevrouw Ba zijn Mauretaans. Meneer Ba toonde ons een van zijn schitterende boubous met een asymmetrisch, met de hand geborduurde motief. De tweede antenne stelt de handen van hun dochter voor, die in een typisch Mauretaanse stijl met henna versierd zijn. Op de dag van de inhuldiging bood Meneer Ba traditioneel Mauretaanse thee aan in drie gangen.

66

Pour l'antenne de Monsieur Diaw, c'est un ami sénégalais qui a eu l'idée du cauri d'or. Le cauri a une valeur symbolique forte en Afrique de l'Ouest. Au Sénégal, il s'agit d'une distinction du type Oscar ou César. Comme cet ami est chanteur et danseur, placer un cauri d'or sur la parabole a la valeur d'un vœu de bonne réussite et de richesse.

Voor de antennes van meneer Diaw bracht een Senegalese vriend het idee aan van een gouden cauri. De cauri heeft een sterke symbolische waarde in Oost-Afrika en Senegal. Het is een bekroning van het niveau van een Oscar of César. Omdat die vriend zanger en danser is, betekent het plaatsen van een gouden cauri op de antenne zoveel als succes en rijkdom wensen.

05

06
+07

06

Sadik avait déjà réfléchi au motif de son antenne. Il m'a demandé d'y placer l'œil traditionnel turc, bleu et blanc, qui éloigne le mauvais sort. Il m'a offert le modèle pour me porter chance. Désormais, la parabole protège sa maison. Sa maman m'a montré un objet décoratif en forme de tapis qui porte une sourate. J'y ai prélevé un motif que l'on retrouve souvent sur les coupoles des mosquées turques, ainsi qu'une rose qui représente la foi en l'Islam.

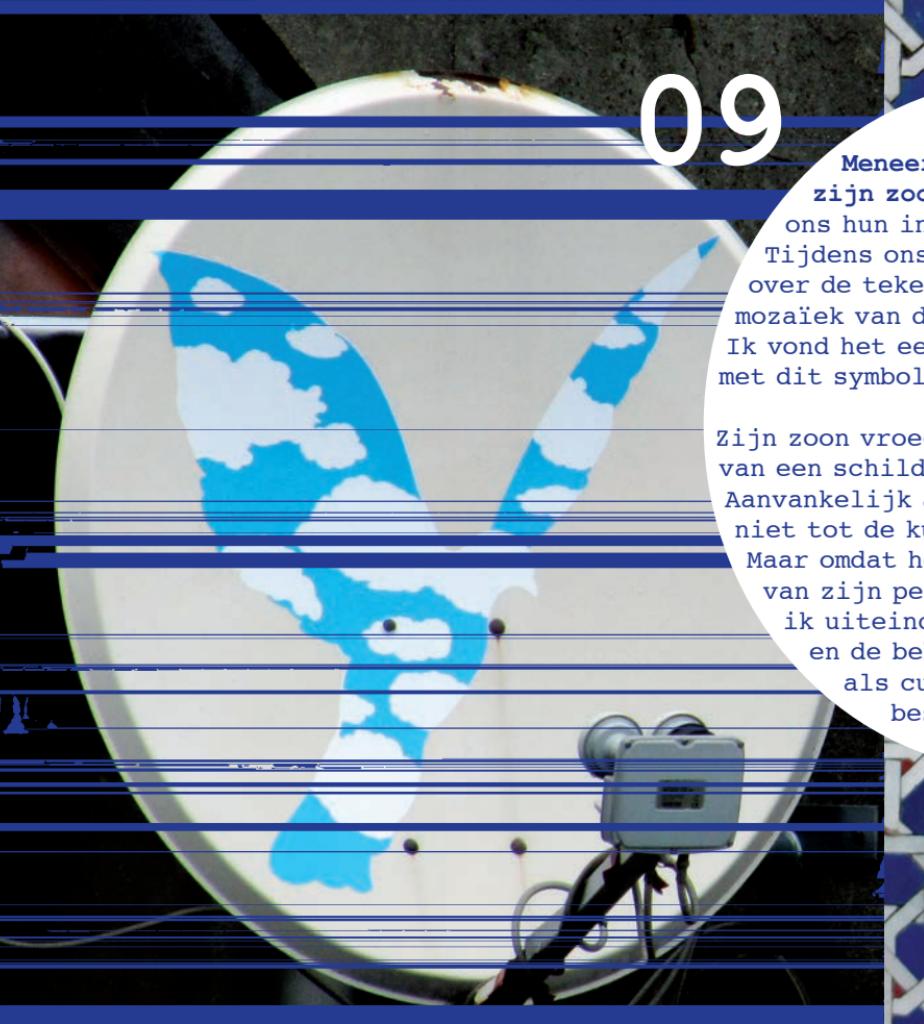
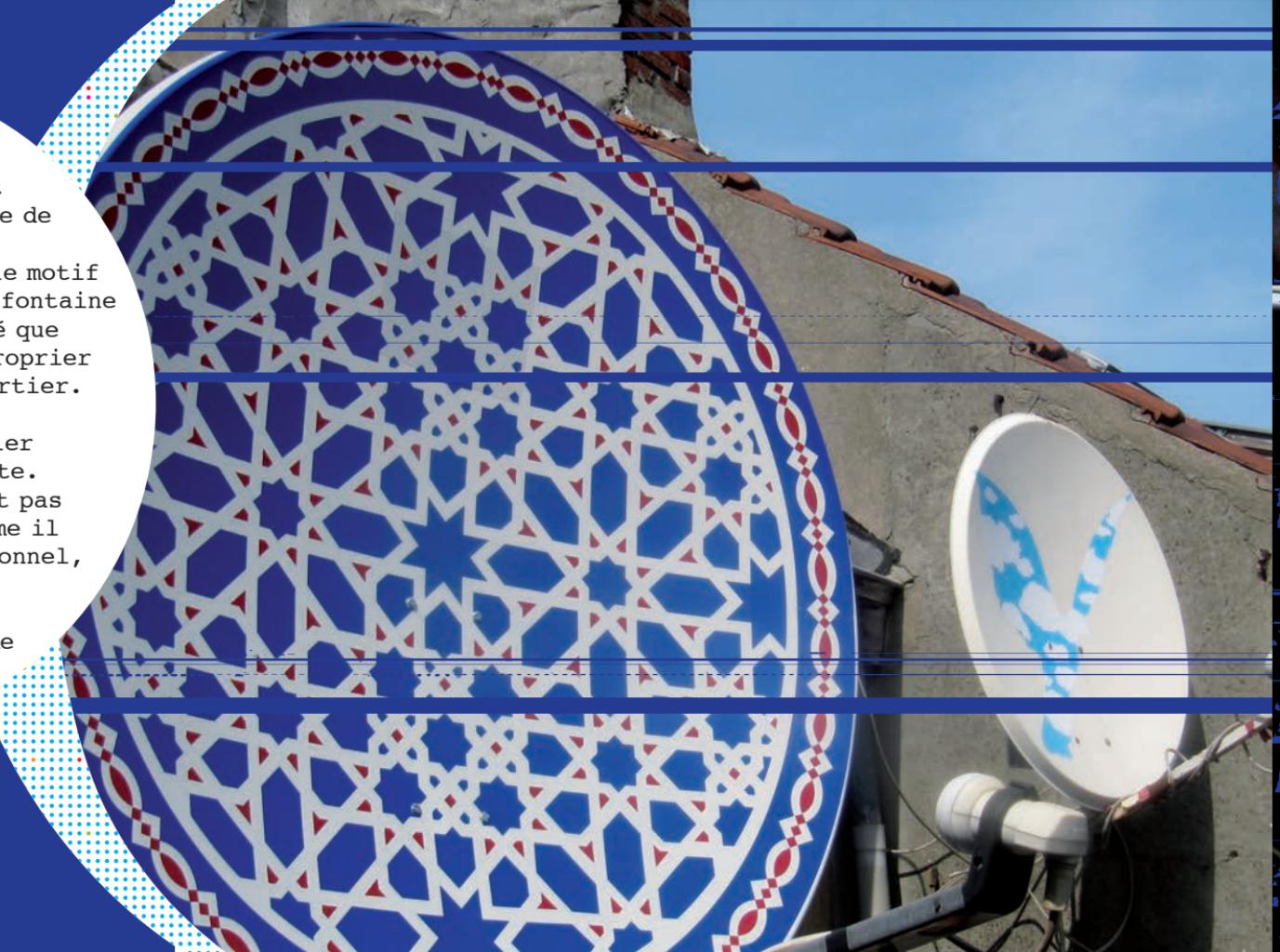
Sadik had al nagedacht over het motief voor zijn antenne. Hij had mij gevraagd om er het traditionele, blauw en witte Turkse oog op aan te brengen, dat het ongeluk op afstand houdt. Hij heeft mij het model cadeau gedaan, opdat het mij geluk zou brengen. Hij heeft voortaan de schotelantenne om zijn woning te beschermen. Zijn moeder toonde mij een siertapijt met een soera op. Daar heb ik een motief uit gehaald dat je vaak op de koepels van Turkse moskeeën ziet en ook een roos die in de islam het geloof symboliseert.

08

"

Monsieur Hajji-Bakkali et son fils n'avaient pas envie de nous montrer leur intérieur. En discutant, ils ont évoqué le motif de la mosaïque marocaine de la fontaine de la Cage aux Ours. J'ai trouvé que c'était une bonne idée de s'approprier cet élément emblématique du quartier.

Son fils m'a demandé de travailler à partir d'un tableau de Magritte. J'ai hésité car il n'appartient pas aux arts décoratifs. Mais comme il participe à son univers personnel, j'ai finalement accepté, considérant le célèbre artiste comme un emblème culturel.

09

Meneer Hajji-Bakkali en zijn zoon hadden geen zin om ons hun interieur te laten zien. Tijdens ons gesprek vertelden ze over de tekening op het Marokkaanse mozaïek van de fontein in de Berenkuil. Ik vond het een goed idee om te werken met dit symbolische element van de wijk.

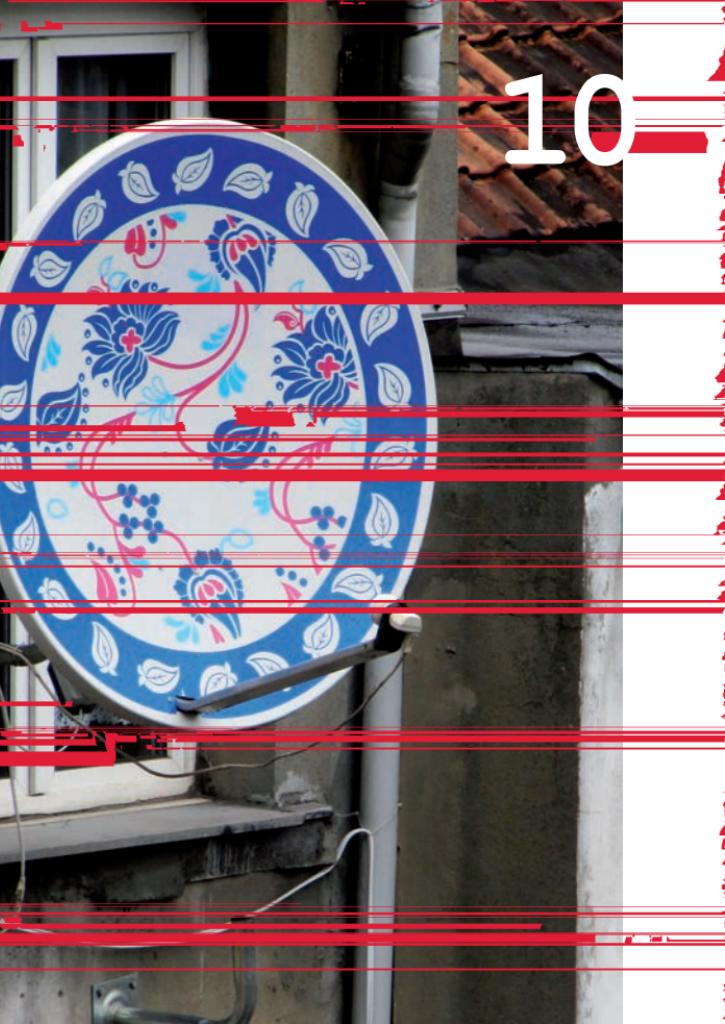
Zijn zoon vroeg me om te werken op basis van een schilderij van Magritte. Aanvankelijk aarzelde ik, omdat het niet tot de kunstnijverheid behoort. Maar omdat het werk deel uitmaakt van zijn persoonlijke wereld, heb ik uiteindelijk toch ingestemd en de bekende kunstenaar als cultureel symbool beschouwd.

Monsieur Hajji-Bakkali, frère et voisin de l'autre du même nom, se lance lui aussi dans l'aventure. C'est le fils cadet qui nous a reçus et nous a demandé, selon le souhait de sa mère, de travailler à partir des motifs de tissus qui recouvrent deux salons marocains de la maison. C'est Madame Hajji-Bakkali qui a choisi cette version parmi les huit variantes proposées.

Meneer Hajji-Bakkali, broer en buur van de vorige met dezelfde naam, waagde zich ook aan het avontuur. De jongste zoon ontving ons en op verzoek van de moeder vroeg hij ons om te werken op basis van de motieven van de stoffen die in de twee Marokkaanse salons van het huis gebruikt worden. Mevrouw Hajji-Bakkali heeft deze uitvoering gekozen uit de acht varianten die ik heb voorgesteld.

Pour l'antenne de l'asbl JEUNESSE BRUXELLOISE, je me suis basé sur leur logo : un ballon de foot entouré d'une couronne de lauriers. J'ai ajouté au ballon un assemblage de deux carrelages marocains (zellige). Les lauriers sont aux couleurs du Barça.

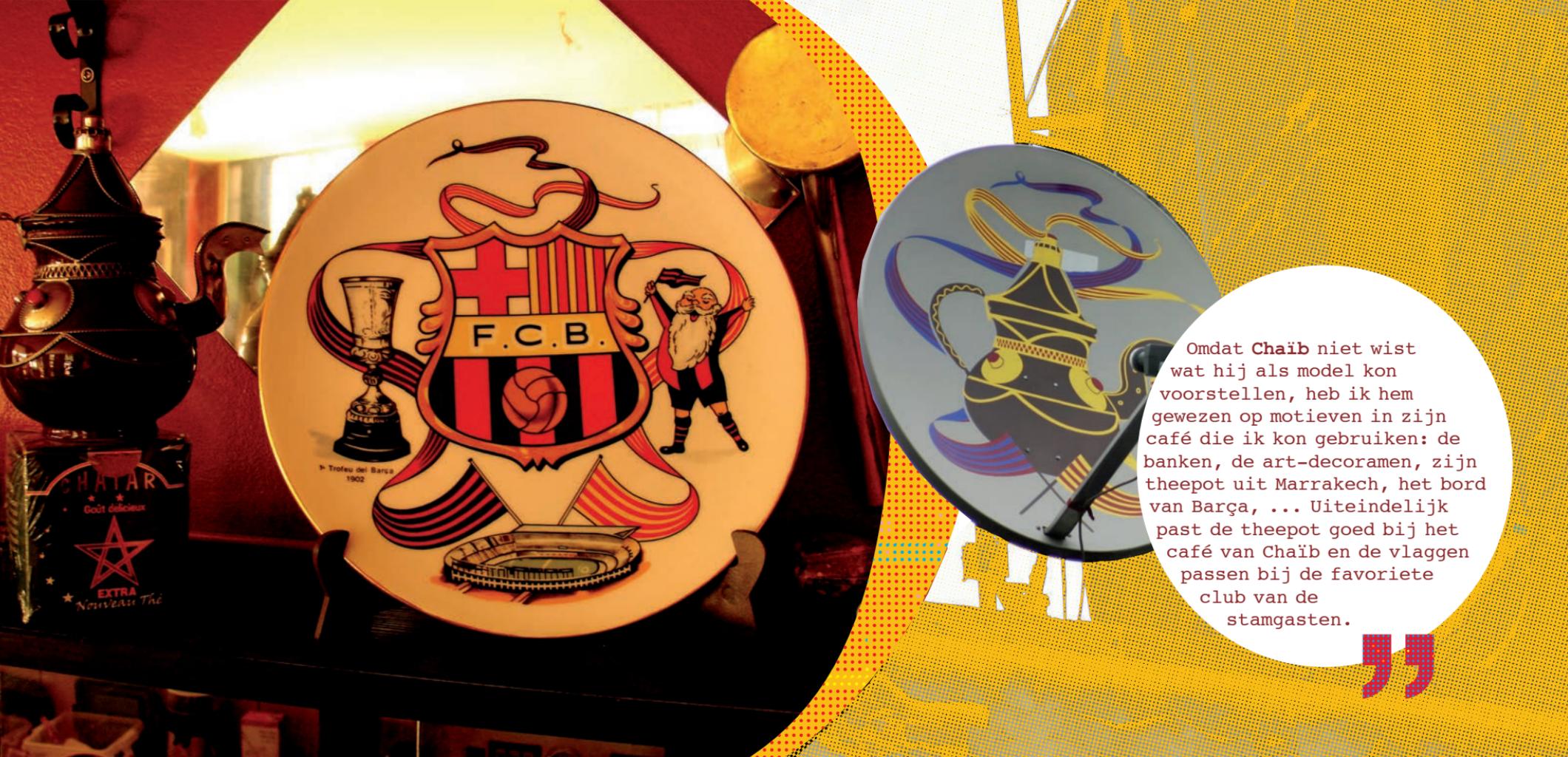

Voor de antenne van de vzw JEUNESSE BRUXELLOISE heb ik mij gebaseerd op hun logo: een voetbal met een lauwerkrans errond. Ik heb aan de bal een compositie van twee Marokkaanse tegels (zellige) toegevoegd. De lauweren hebben de kleur van Barça.

“
Comme Chaïb ne savait pas quoi proposer comme modèle, je lui ai montré les motifs présents dans son café que je pouvais utiliser, les banquettes, les vitraux Art déco, sa théière de Marrakech, l'assiette du Barça... En final, la théière correspond bien au café de Chaïb, et les drapeaux au club préféré de ses clients.

12

Omdat Chaïb niet wist wat hij als model kon voorstellen, heb ik hem gewezen op motieven in zijn café die ik kon gebruiken: de banken, de art-decoramen, zijn theepot uit Marrakech, het bord van Barça, ... Uiteindelijk past de theepot goed bij het café van Chaïb en de vlaggen passen bij de favoriete club van de stamgasten.

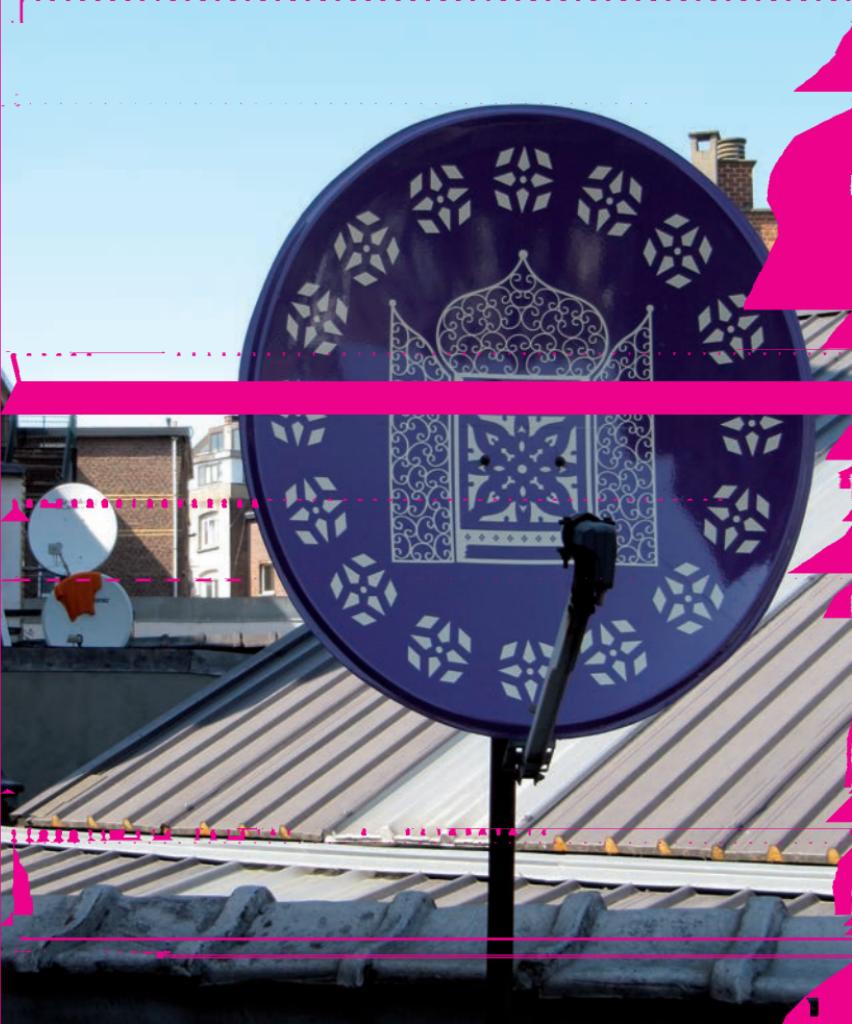
”

“

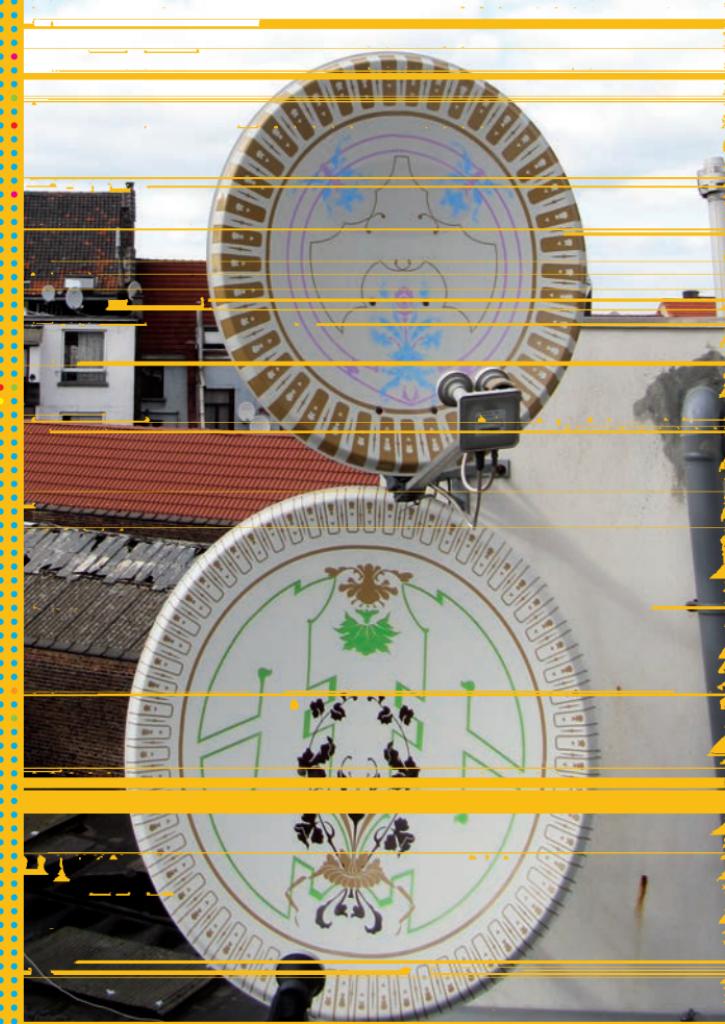
Le dessin que j'ai réalisé pour Madame Mehallaoui est basé sur deux lanternes en métal qui décorent son salon. Pour les couleurs, prune et crème, j'ai proposé d'utiliser celles qu'elle avait choisies pour réaliser la calligraphie murale de sa salle à manger.

De tekening die ik heb gemaakt voor mevrouw Mehallaoui, is gebaseerd op de twee metalen lantaarns in haar woonkamer. Ik stelde voor om gebruik te maken van de paarse en beige kleur die zij had gekozen voor de kalligrafie op de muur van de eetkamer.

Saïd m'a demandé de travailler à partir des fresques des plafonds de la maison que la famille a acquise afin d'agrandir son magasin de robes de mariées. Ce sont des plafonds anciens (début du XXe siècle), peints à la main. Leur transcription pour la technique de l'adhésif a été

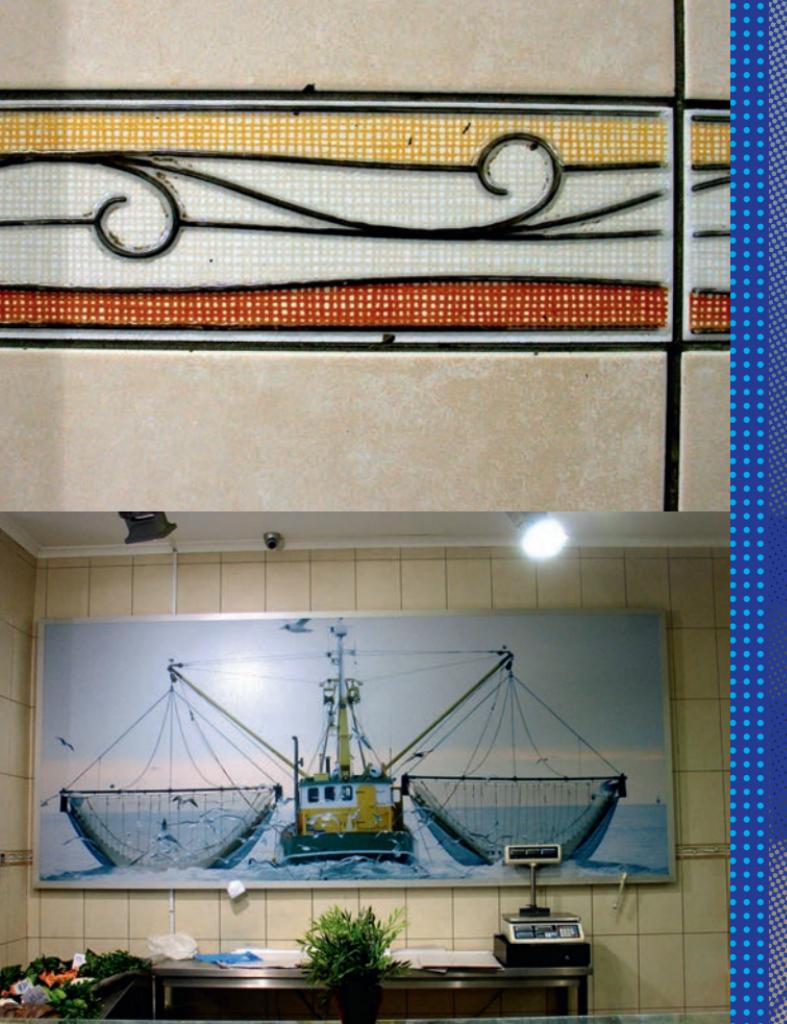
Saïd vroeg mij om te werken op basis van de fresco's die de plafonds versieren van het huis dat zijn familie gekocht heeft om haar winkel voor bruidsjurken uit te breiden. Het gaat om oude plafonds (uit het begin van de twintigste eeuw), die met de hand beschilderd zijn. Het was bijzonder moeilijk om de fresco's om te zetten in de techniek voor de zelfklevers.

Le poissonnier de la rue van Oost est toujours pressé, il n'avait pas le temps de réfléchir à la décoration de son antenne. Il m'a simplement demandé de travailler avec la photo du chalutier présente dans son magasin et qui représente bien sa profession. Le dessin des vagues provient des frises murales en carrelage.

De vishandelaar in de van Ooststraat is altijd druk bezig. Hij had niet veel tijd om na te denken over de versiering van zijn antenne. Daarom stelde hij me voor om te vertrekken van de foto van de treiler in zijn winkel, die zijn beroep voorstelt. De golfmotieven zag ik in de muurfrises op de tegels.

17 + 18
+ 19

“ Hamid et son épouse sont tailleur. Le premier motif provient d'un plateau traditionnel marocain en cuivre gravé. Ils m'ont demandé pour le second motif de travailler à partir de leur mobilier indien. Mais comme le projet ne leur convenait pas, nous sommes revenus au motif floral d'une robe qu'ils venaient de terminer dans leur atelier. Nous avons reproduit le motif de la première antenne sur une troisième afin d'obtenir pour le jardin un ensemble cohérent et assorti.

Hamid en zijn vrouw zijn kleermakers. Het eerste motief werd ontleend aan een traditionele gegraveerde koperen Marokkaanse schotel. Ze vroegen me om als tweede motief te vertrekken van hun Indische meubels. Maar het resultaat sprak hen niet aan, en daarom zochten we inspiratie in het bloemmotief van een jurk die ze net hadden afgewerkt in hun atelier. Het motief van de eerste antenne herhaalden we in de derde antenne om zo een coherent en harmonisch geheel te scheppen.

66

Madame Touré est d'origine ivoirienne. Elle a chez elle un petit encensoir portant un palmier surmontant des sabres croisés. C'est ce dessin qui est à présent sur sa parabole. Juste avant que je la décore, les services communaux lui ont fait enlever son antenne qui était en façade. C'est pourquoi elle ne sera visible à Schaerbeek que lorsqu'elle aura pu déménager.

Mevrouw Touré is afkomstig uit Ivoorkust. Ze bezit een klein wierookvat waarop een palmboom staat boven gekruiste degens. Die tekening vind je terug op haar schotelantenne. Net voor ik ze versierde, hebben de gemeentediensten de antenne op de gevel laten weghalen. Daarom zal die pas in Schaerbeek te bewonderen zijn nadat ze een nieuwe plek heeft gevonden.

20

21

66

Chez Monsieur El Halimi, j'ai dessiné deux projets inspirés de son tapis de prière. La partie supérieure représente une mosquée. La partie inférieure, représentant un Mihrab, s'adapte mieux à l'antenne, c'est donc celui-ci qui a été choisi. Comme la parabole est placée sur le toit-terrasse, c'est surtout la voisine

du dessus qui en profite depuis sa cuisine.

Bij meneer El Halimi werkte ik twee ontwerpen uit op basis van zijn gebedstapijt. Het bovenste deel stelt een moskee voor. Het onderste deel, dat een Mihrab verbeeldt, leende zich beter tot de antenne, dus kozen we dat deel. Omdat de schotelantenne op het dakterras staat, geniet de buurvrouw er vanuit haar keuken het meest van.

ff

Dans la famille Gaetas, ce sont les enfants qui ont choisi. Le logo central est le blason du Fenerbahçe Spor Kulübü, champion de Turquie 2011. Le cadre provient d'un petit récipient en métal orné de roses stylisées.

22

In de familie Gaetas kozen de kinderen het motief. Het centrale logo is het blazoen van Fenerbahçe Spor Kulübü, Turks kampioen in 2011. De omlijsting vond ik op een klein metalen doosje versierd met gestileerde roosjes.

66
C'est dans son salon que Samir me reçoit. Il m'a montré les deux objets auxquels il a pensé pour ses deux antennes : un œuf en céramique bleu et blanc dont j'ai cherché à garder la couleur de l'oxyde de cobalt, ainsi qu'un four traditionnel en pierre ne comportant pas de motif, et que j'ai donc décidé de figurer comme tel, entouré d'une frise reprise sur un des tapis du salon.

Samir ontving me in zijn woonkamer. Hij toonde mij de twee voorwerpen die hij in gedachten had voor zijn twee antennes: een ei in wit en blauw aardewerk, waarvan ik de kleur van het kobaltoxide heb proberen te behouden, en een traditionele stenen oven zonder motief, die ik dus ook op die manier heb afgebeeld, met daarrond een fries die ik ontleende aan een van de tapijten in het salon.

66

Madame Yucesan m'a demandé de m'inspirer d'un tableau représentant les armoiries de l'empire ottoman. Ces armoiries sont surmontées d'un élément caractéristique de la culture ottomane, le tugra, une calligraphie qui est à la fois le sceau et l'emblème des sultans. Ici il s'agit du tugra de Selim III.

25

Mevrouw Yucesan vroeg mij om inspiratie te halen uit een schilderij van de wapenschilden van het Ottomaanse rijk. Boven die schilden staat een element dat typisch is voor de Ottomaanse cultuur, de tugra – een kalligrafie die tegelijk het zegel en het symbool van de sultans is. Hier gaat het om de tugra van Selim III.

“

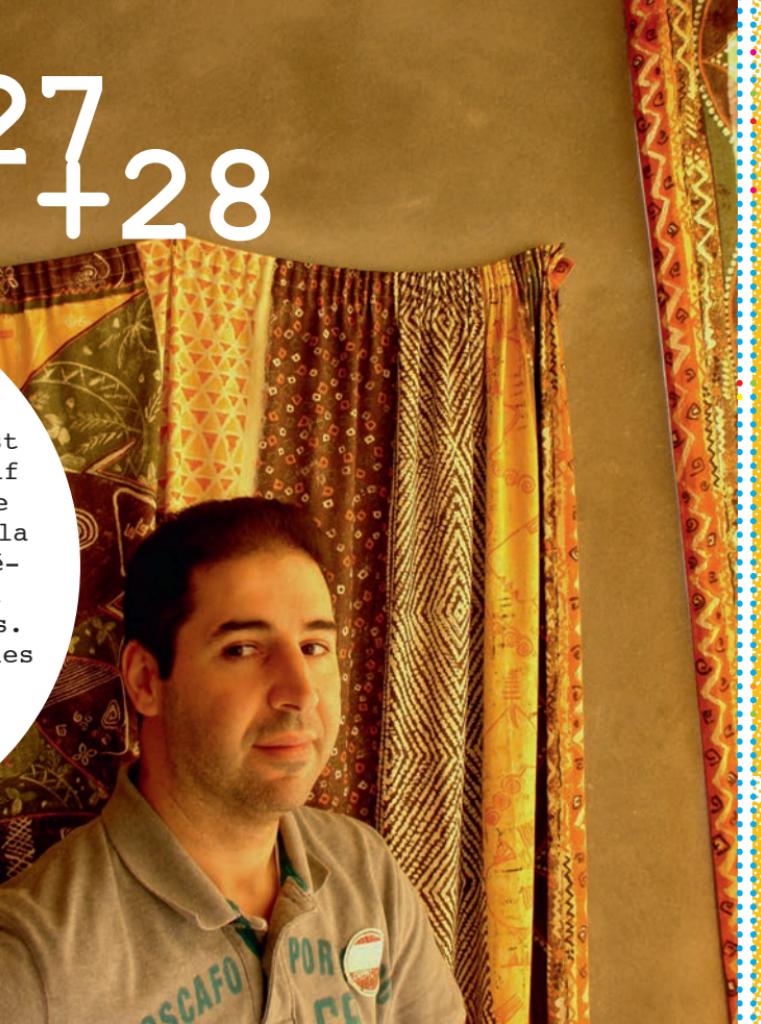
Mohamed et son frère Aziz tiennent le call-shop de la rue Metsys. Mohamed avait une idée précise : une fibule en argent émaillé, caractéristique de la culture Hamazigh. Comme il n'en avait pas chez lui, nous avons utilisé une image trouvée sur Internet.

Mohamed en zijn broer Aziz baten een call-shop uit in de Met-sysstraat. Mohamed had een heel duidelijk beeld voor ogen : een kledingsspeld in geëmailleerd zilver, kenmerkend voor de Hamazighcultuur. Omdat hij zelf niet over een voorbeeld beschikte, gebruikten we er een dat we vonden op het Internet.

27 + 28

66

Chez Rachid, nous avons choisi le motif avec son locataire qui est chauffeur de taxi. Ce motif provient d'un plat de style chinois qui se trouve dans la cuisine. J'ai utilisé différentes parties du motif qui sont parmi les plus simples. Les antennes donnent sur les voies de chemin de fer et sont donc visibles par les passagers des trains.

Bij Rachid kozen we het motief samen met zijn huurder, die taxichauffeur is. We haalden inspiratie uit een schotel in Chinese stijl die we in de keuken vonden. Ik opteerde voor verschillende eenvoudige delen van het motief. De antennes geven uit op de spoorwegen en zijn dus zichtbaar vanuit de voorbijrijdende treinen.

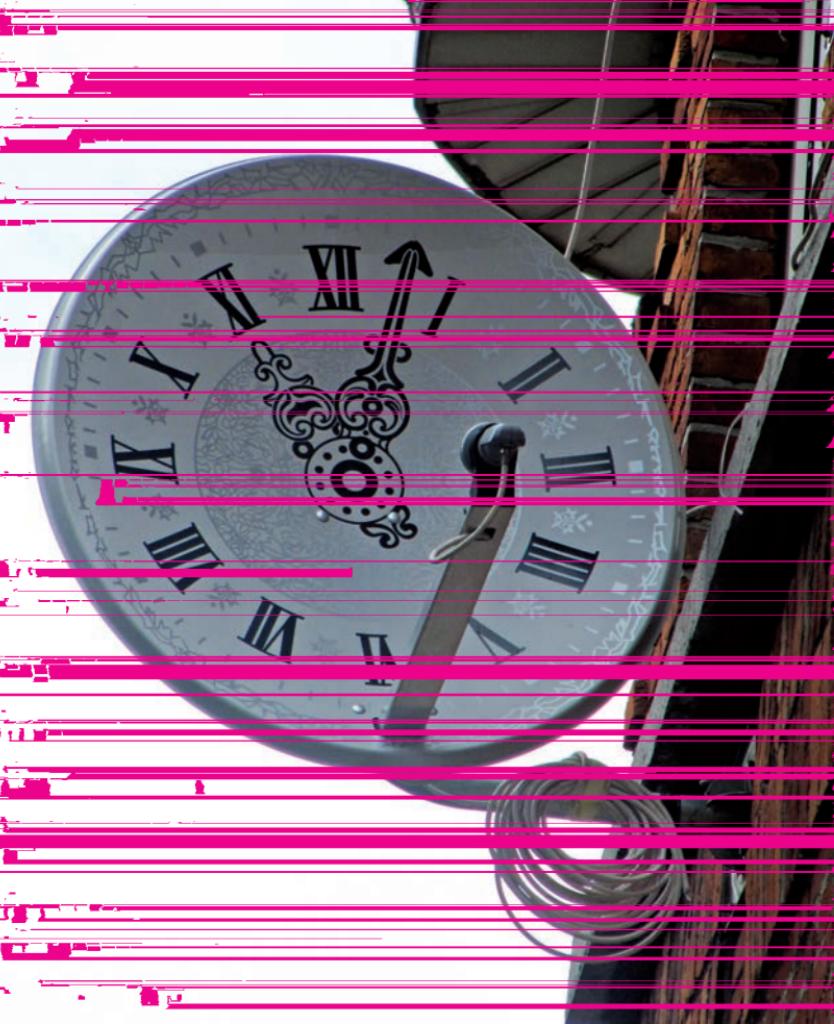
29

66

Marek achète de vieilles horloges qu'il répare, puis revend. C'est son passe-temps. Son salon en est plein. J'ai utilisé le cadran d'une horloge et les aiguilles d'une autre. Sa parabole indique toujours la même heure : 11h03.

Marek koopt oude horloges die hij repareert en daarna weer verkoopt. Dat is zijn hobby. Zijn woonkamer ligt vol horloges. Ik heb de wijzerplaat van één horloge gebruikt en de wijzers van een ander. Zijn schotelantenne geeft altijd dezelfde tijd aan: 11.03 uur.

66

Madame Dimah tient un magasin d'articles de mariage. Elle est propriétaire d'une maison Art nouveau à Tubize. C'est à partir d'éléments des carrelages de la façade que j'ai élaboré plusieurs propositions. Comme une seule d'entre elles lui plaisait, et qu'elle possède deux antennes, elle m'a demandé de changer d'idée et de réaliser un monogramme portant ses initiales Z.D., que j'ai traité dans l'esprit d'un faire-part de mariage.

Mevrouw Dimah heeft een winkel met bruidsartikelen. Zij is eigenaar van een art-nouveau-huis in Tubeke. Op basis van elementen uit de tegels in de gevel heb ik enkele voorstellen uitgewerkt. Omdat er maar één was dat haar beviel en ze twee antennes heeft, vroeg ze mij om van dat idee af te stappen en een monogram te maken met haar initialen Z.D. Hieraan heb ik vorm gegeven in de stijl van een trouwbrief.

66

Nourdane et sa famille sont originaires de Cappadoce en Turquie. Le motif provient du service à thé de Nourdane. Il représente le tugra, le sceau calligraphié du célèbre sultan ottoman Souleyman-le-magnifique. J'ai mis les couleurs des arabesques qui forment le cadre aux couleurs du drapeau turc. Merci encore

Nourdane en
à Selma pour
les traduc-
tions.

haar familie zijn afkomstig uit Cappadocië in Turkije. Het motief leenden we van Nourdanese theeservies. Het stelt een tugra voor, een gecalligrafeerde stempel van de beroemde Ottomaanse sultan Süleyman De Grote. Voor de arabesken die de rand vormen koos ik de kleuren van de Turkse vlag. Met dank aan Selma voor de vertaling !

“

Fatima m'a demandé de réaliser le motif de son antenne à partir du tissu des coussins de son salon marocain. J'ai également utilisé pour faire le cadre des éléments végétaux présents sur les rideaux. Nous avons pu décorer l'antenne de Fatima grâce à l'aide de Selma de l'asbl FEZA qui a gentiment fait la traduction.

”

Fatima vroeg me om het motief voor haar antenne te baseren op de stof van de kussens uit haar Marokkaans salon. Ik maakte ook gebruik van de plantenmotieven op de gordijnen voor het kader. Dit project kon gerealiseerd worden dankzij de hulp van Selma van de vzw FEZA die voor ons tolkte.

Jeigen est d'origine sibérienne. Il a une idée précise : les décors floraux peints sur la vaisselle de Russie. Comme il n'en a pas chez lui, nous cherchons des modèles sur Internet. Après avoir parcouru différents modèles horribllement compliqués, nous en trouvons un, monochrome, très caractéristique, que j'ai pu traduire en motif pour son antenne.

Jeigen is afkomstig uit Siberië. Hij had een specifiek idee voor ogen: de bloemmotieven op het vaatwerk uit Rusland. Omdat hij dat zelf niet bezit, zochten we naar modellen op internet. Nadat we enkele afschuwelijk moeilijke modellen hadden bekeken, vonden we een heel karakteristiek monochroom model, dat ik kon omzetten in een motief voor zijn antenne.

“

“

Chez Monsieur Ajana, le choix s'est très vite porté sur le motif de son carrelage favori, utilisé pour décorer son garage mais aussi les bordures de son magnifique jardin. La parabole étant installée dans le jardin, elle est désormais assortie aux bordures.

Bij meneer Ajana viel de keuze al snel op het motief van zijn favoriete tegels, die ook gebruikt worden als decoratief element in zijn garage en voor de bordstenen in zijn schitterende tuin. Omdat de schotelantenne in de tuin staat, past zij voortaan goed bij de bordstenen.

“

“

Madame Erbekci m'a demandé d'utiliser une calligraphie d'inspiration turque qui décore son salon. C'est un adhésif acheté sur Internet et qu'elle m'a demandé de reproduire. J'y ai ajouté une frise d'arabesques turques qui était sur une assiette décorative de son salon.

Mevrouw Erbekci

vroeg mij om te werken met een kalligrafie van Turkse inspiratie die ze als versiering in haar woonkamer heeft aangebracht. Het is een zelfklever die ze op internet heeft gekocht en ze vroeg me om die na te maken. Ik heb er nog een fries met Turkse arabesken aan toegevoegd die ik die ik op een sierbord in haar woonkamer zag.

”

Samet m'a proposé de travailler à partir des coussins de son canapé. Il s'agit d'un motif de pivoine. C'est sa mère qui a pris la décision finale parmi les différentes versions proposées.

Samet stelde mij voor om te werken op basis van de kussens van zijn zitbank. Die hebben een motief met pioenen. Zijn moeder maakte de uiteindelijke keuze uit de verschillende versies die ik voorstelde.

“

Dans la famille Benaissa, se sont les femmes de la maison qui ont choisi. Madame Benaissa m'a demandé de travailler à partir des objets décoratifs de son salon: un coffre, le cadre du miroir, le motif ajouré d'une applique murale. Ces entrelacs géométriques sont caractéristiques de la culture marocaine. Mademoiselle Benaissa, la fille de la famille, m'a quant à elle demandé de reproduire le drapeau Hamazigh présent sur son porte-clé et qui fait écho aux origines berbères de la branche paternelle.

38 ♀ 39

In de familie Benaissa hadden de vrouwen het overwicht. Mevrouw Benaissa vroeg me om de siervoorwerpen van haar salon als inspiratiebron te kiezen: een koffer, de spiegellijst, het motief van de muurversiering. Dit geometrisch lofwerk is typisch voor de Marokkaanse cultuur. De dochter van het gezin liet me op haar beurt de Hamazighvlag op haar sleutelhanger zien die verwijst naar de Berberse roots van haar vader.

”

“

Tayeb tient un café rue Van Oost. Il a trois antennes pour les clients du café. J'ai réalisé les motifs à partir des plâtres sculptés à la main qui ornent son établissement. Le troisième dessin provient du motif néo-classique de l'assise des chaises héritées du propriétaire précédent.

Tayeb baat een café uit in de Van Ooststraat. Hij beschikt over drie antennes voor zijn klanten. Ik werkte de motieven uit op basis van het met de hand vervaardigde stucwerk dat zijn zaak versiert. De derde tekening haalde ik uit een neoclassicistisch motief op de zitting van de stoelen die hij overnam van de vorige eigenaar.

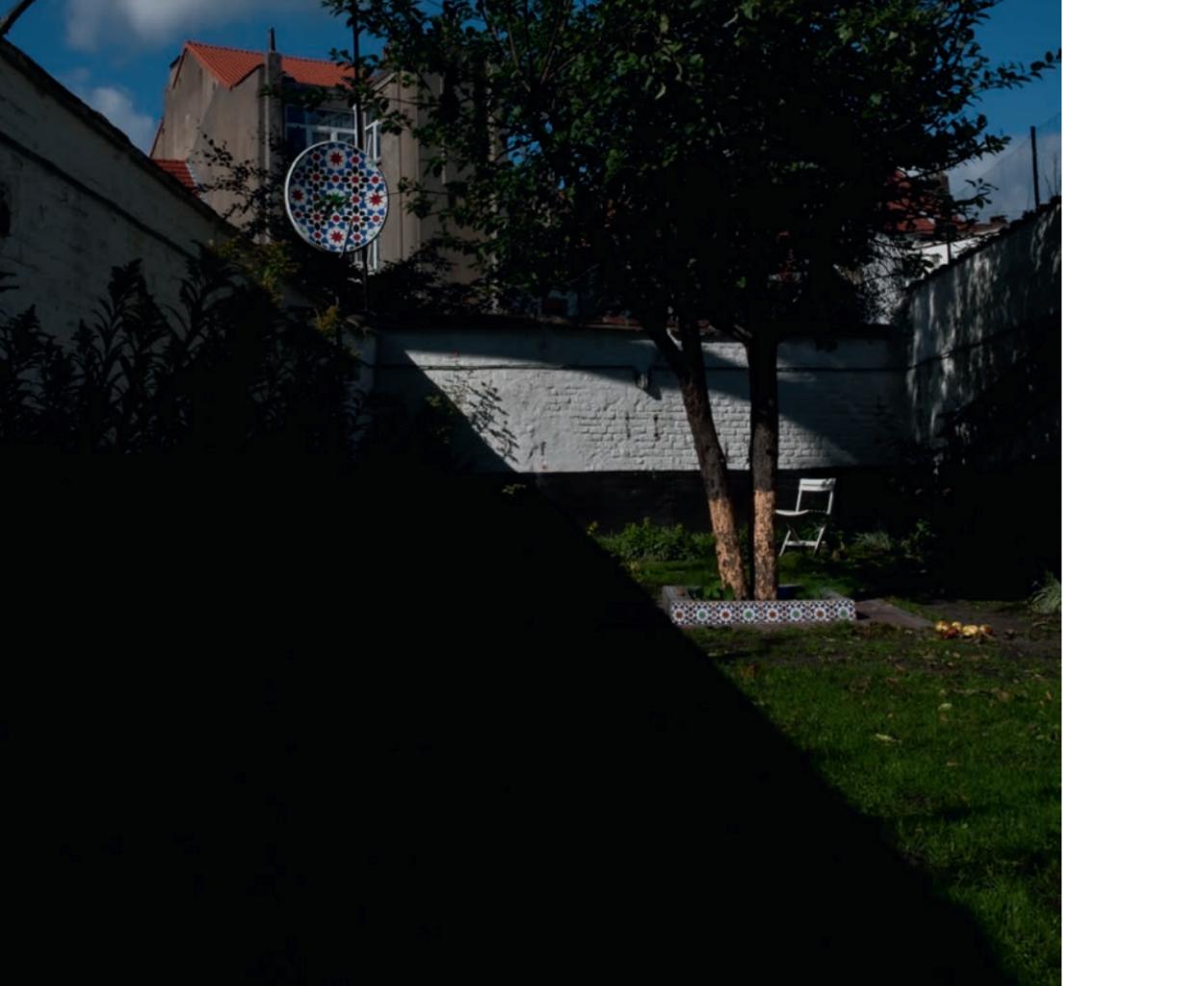

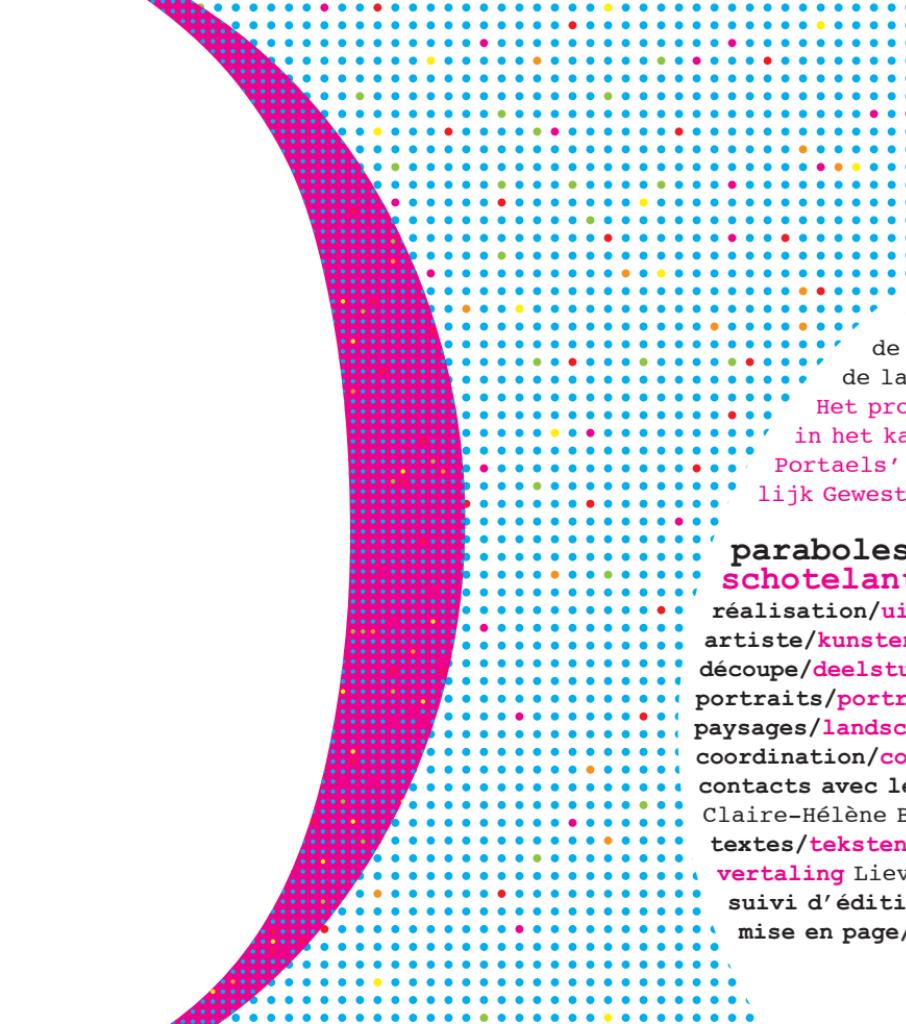
40+

41 + 42

Projet et publication réalisés dans le cadre du contrat de quartier Navez-Portaels, avec le soutien de la Région de Bruxelles-Capitale, de la Commune de Schaerbeek et de RenovaS.

Het project en deze publicatie kwamen tot stand in het kader van het 'wijkcontract Navez-Portaels' met de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de gemeente Schaarbeek en RenovaS.

paraboles de mon cœur schotelantenne van mijn hart

réalisation/uitvoering Patrimoine à roulettes asbl

artiste/kunstenaar Julien Celdran

découpe/deelstuk Ad'Just <http://www.adjustsigns.be/>

portraits/portretten Manuel Lauti

paysages/landschappen Samuel Coomans

coordination/coördinatie Yves Hanosset

contacts avec les habitants/contacten met de bewoners

Claire-Hélène Blanquet, Carla Fontès, Yves Hanosset, Dominique Lamy

textes/teksten Julien Celdran, Dominique Lamy, Cristina Marchi

vertaling Lieve De Meyer, Caroline Vanderhaegen

suivi d'édition/opvolging Cristina Marchi, Camille Daneels

mise en page/vormgeving Dominique Hambÿe

Rien n'aurait été possible sans les contacts de Michel, l'énergie de Pauline, Charlotte, Marc, Selma, Vérodan, Caroline, Bruno, Eric, Céline, Camille, Estelle, Lucie, Mia, Gaëlle, Sevcan, Eila, Catherine et ses « Majorettes égarées » et le soutien inconditionnel de Cécile Jodogne, Marguerite Van Overbeke, Rita Marchal, Myriam Hilgers, Cristelle Despy, Rachida El Haddad et Françoise Deville. Het project zou niet mogelijk zijn geweest zonder de contacten van Michel, de energie van Pauline, Charlotte, Marc, Selma, Vérodan, Caroline, Bruno, Eric, Céline, Camille, Estelle, Lucie, Mia, Gaëlle, Sevcan, Eila, Catherine en haar 'verdwaalde majorettes' en de onvoorwaardelijke steun van Cécile Jodogne, Marguerite Van Overbeke, Rita Marchal, Myriam Hilgers, Cristelle Despy, Rachida El Haddad en Françoise Deville.

mars / maart 2012

éditeur responsable/
verantwoordelijke uitgever

C.-H. Blanquet, Patrimoine à roulettes asbl, 20 rue du Tienne, 1495 Tilly

• dessins
• restés dans
• les cartons...

• tekeningen
• die in de
• kartonnen
• dozen
• gebleven
• zijn...